

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2. I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 182.

V Ljubljani, v sredo 12. avgusta 1891.

Letnik XIX.

Volilni shod „Katoliško-političnega društva“ v Bledu.

„Katoliško politično društvo“ v Ljubljani priredi v smislu § 3 v nedeljo, dne 16. t. m., ob 5. uri popoldne v Bledu pri Petranu volilni shod povodom volitve v deželni zbor v kmetskih občinah radovljanskega okraja.

Dnevni red volilnemu shodu je naslednji:

- Nagovor društvenega predsednika preč. gosp. kanonika K. Klun-a.
- Govor o gospodarskem delovanju konservativne stranke. Govori vodja, državni in deželni poslanec gosp. Fr. Povše.
- Razgovor o volitvi za deželni zbor v kmetskih občinah radovljanskega okraja. Poroča velečast. g. župnik Jan. Ažman.

Na ta volilni shod usoja si uljudno povabiti člane „katoliško-političnega društva“ in volilce kmetskih občin v radovljanskem volilnem okraju

odbor „Katoliško-političnega društva“ v Ljubljani.

Borba za slovensko šolo.

S Koroškega, dne 10. avgusta.

I.

Najbolj skelēća rana na našem narodnem životu je ljudsko šolstvo. Skozi desetletja se slovensko ljud-

stvo na Koroškem že bori za slovenske ljudske šole, na vso moč se trudi pridobiti si šol, ki bi ustrezale potrebam slovenskega naroda, vzgojevale katoliške Slovence. Pa mnogi trud ostal je doslej, — žalibog, — brezuspešen. Koroškim Slovencem se ni še posrečilo, priboriti si le jedne slovenske šole. Čuditi se moramo le, kako naši slovenski možje — pravi korenjaki — vkljub mnogim nezaslišanim nakanam zvitih nasprotnikov vedno neomahljivi stojé na braniku za svoje pravice, zahtevaje za Slovence slovenske šole. Oni se ne ustrašijo velikih sitnostij, koje morajo vzeti za plačilo obilnemu trudu, ne strāše se velikih stroškov. Ravno ta neomahljivost nam je pa najboljši porok, da gre za dobro, da, najboljšo stvar: za časno in večno srečo slovenske dece. Zato je pa borba za slovenske ljudske šole tako važna, in od končne zmage odvisen naš narodni obstanek.

„Kdor ima mladino, tega je prihodnost.“ To so poznali naši nasprotniki in zato smatrajo ljudske šole kot pravi svoj „noli me tangere“, kateremu se nihče izmed tistih „bindišarjev“ ne sme bližati, k večjemu naj od daleka občuduje nemških mogočnejšev modrost (??), ki se na prav herostratičen način kaže v uravnavi ljudskih šol.

„Slabo drevo ne more obroditi dobrega sadu“, ta svetopisemski rek uresničuje se dan na dan v koroških šolah. Naše šole pa ne morejo obroditi dobrega sadu, ker so osnovane na povsem slabi podlagi, ker se poučuje po njih na podlagi tujega, otrokom nerazumljivega jezika, in ker mnogo učiteljev ne razume slovenskega jezika, ki ga otroci govoré.

„Misijonarji, ki učé divjake po Aziji, Afriki, Ameriki, na otokih Tihega morja itd., se učé prej v Rimu jezikov onih divjih narodov, med katerimi želé razširjati Kristovo vero; na Koroškem pa, ki je vendar tudi del omikane Evrope, učiteljem

ni treba znati jezika, v kojem govori nežna mladina, izročena jim v vzgojo in pouk.“ *)

Na 92 „dvojezičnih“ šolah deluje 159 učiteljskih močij; od teh je le 39 zmožnih slovenščine, 71 za silo zmožnih slovenščine, in 42 Nemcev (oziroma Nemk) nezmožnih slovenščine. — Na 19 nemških šolah, koje pohajajo većinoma slovenski otroci, deluje 45 učiteljskih močij. Od teh je 9 učiteljev (oziroma učiteljic) zmožnih slovenščine, 13 za silo zmožnih, 22 nezmožnih slovenščine.

Da take šole ne morejo ustrezati, vsakdo lahko upoznava. V 6—8 letih nauči se fant nemške, če je šlo dobro, tudi slovenske črke delati, in nekoliko brati, ne pa, da bi razumel, kar bere. Vteplo se mu je v glavo tudi nekoliko nemških besed, ali razven najnavadnejših se vse zopet razkadijo, kakor dim po vetru, kakor hitro je fant izstopil iz šole.

Da slovensko ljudstvo na Koroškem s takimi šolami, kojih osnova bije v oči zdravi pameti in človeški skušnji, ne more biti zadovoljno, to pričajo mnoge pritožbe, katere leto na leto ponavljajo slovenski kmetje, to pričajo mnoge prošnje, ki so se poslane od različnih krajev deželnemu šolskemu svētu ali visokemu ministerstvu.

Najbolj odlikovala se je v tej borbi za slovensko ljudsko šolo doslej občina Št. Jakob v Rožni dolini. O tej zanimivi borbi podamo cenjenim „Slovenčevim“ bralcem podrobnejši obris, **) iz kojega morejo posneti, v kako žalostnem položaju so še vselej koroški Slovenci. — — —

*) Primeri knjižice: „Šole na Koroškem“. Izdalo in založilo „Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“. 1891.

**) Podatke o borbi Št. Jakobske občine za slovensko šolo povzamemo spisu: „Die Gemeinde St. Jakob im Rosenthale im Kampfe um die slovenische Volksschule; dargestellt nach den Eingaben des Ortsschulrathes und der Gemeindevorstellung und den betreffenden Erlässen der Schulbehörden.“ Separatabdruck aus der „Südsteirischen Post“. 1891. Izdalo „Katoliško-politično društvo za Slovence na Koroškem“.

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothe.

(Dalje.)

„Kaj pa je to?“ vpraša zopet Firebrand.

„Spike-Island; tu so ječe za kaznjence na galerah.“

„To so irski rodoljubje, kaj ne?“ porogljivo odgovori Amerikanec; „to je gotovo največji kras pristani!“

Petru zažaré oči, stisne pesti in burno zakliče:

„Ali me hočete razžaliti, gospod?“

„Jaz vas ne žalim“, odgovori Firebrand mirno,

„ako pa se hočete maščevati, maščujte se nad onimi!“ reksi, pokaže angleško stražo. — „Ti-le so, ki se rogajo vaši revi in bēdi; ti-le so, ki v vaši deželi zidajo le ubožne hiše in ječe, rodovitna polja premenjavajo v gaje in njive v pašnike.“

„O“, zakliče Peter, „dolgo to ne bode več trajalo!“

„Tristo let že Irci tako preté svojemu sovražniku in prenašajo svojo bēdo. Kaj je to Angležem, ki vedó, da so močnejši!“ odgovori Firebrand.

„Angleži tako govoré“, dé vzburjen Peter, „govorili so tako tudi v Ameriki, a vi ste jih spodili in ste zdaj

prosti; njih leopardi se plazé pod vašimi zvezdami — a dobro vedó, da so previsoko, da bi jih njih kremplji dosegli. Mi bodemo storili, kakor vi: spodbili bodemo zlatemu maliku noge in zgrudil se bode.“

Mladi Irec se je v govoru vedno bolj razvnel, tlesknil je z ного ob tla ter skrčeno pest dvignil proti straži.

V daljavi se zasliši trikratno zvonjenje. Mladenič se zopet zamisli ter se nasloni na ograjo v tem, ko se Amerikanec smešljaje vrne in stopi k dvema možema, ki sta ga nepotrpežljivo pričakovala.

„Kako je?“ vpraša ga prvi.

„Vse dobro, kapitan!“ odgovori Firebrand, „mlademu orlu sta vzrastli krepki peruti!“

„A jaz se bojim“, dé drugi, „da ga bo vzbujenost minola, ko bo videl domovino, ko —“

„Ne, ne, dobro sem prepričan, da ostane naš; ne bode se mu stožilo po domovju, da mu le nihče na pot ne pride —“

„O, v tej zadevi se ni bati! Doktor je pravi mož, on je že skrbel za to.“

Raz parobrodovega krova zagleda Peter dolgi most v pristanu queenstownskem, na katerem se je pred dvema letoma od Zalike poslovil, in v glavi mu vstaja dolga vrsta spominov, ki mu pretresajo ginjeno dušo.

Zdela se je, kakor da se je vse združilo, da bi mu bolj vnelalo spomin na odhod njegov v Ameriko. Po čudnem slučaju stala je ista ladija „Ana Wilson“ v pristanu, napravljena na odhod — na kateri se je on ukrcal. Zvon, ki ga je on slišal, kliče tudi sedaj celo tolpo izseljencev na brodovje. Mornarji so se pogovarjali mej seboj ali pušili tobak; kaj je njim mar bōl in tuga onih, ki zapuščajo ljubo domovje!

Peter opazuje vse to z nepopisljivim čutom jeze, žalosti in kesanja. V njegovi duši se je vnel boj; misel na toliko krivičnost budila mu je maščevanje, a spominjal se je tudi živo besed svojega očeta, ki mu jih je polagal na srce — in katere mu je govoril oče njegove neveste: „Pozdravljen, sin! Ne pozabi nikdar, da si katoličan in — Irec!“

Da, Irec je ostal, bil je bolj, nego kdaj, bil je Irec s srdom v prsih do Angležev — a katoličan? — in vendar je prisegal! —

Ta spomin ga je mučil. Osvéti se ne more odpovedati — a tudi ne svoji veri; obema služiti, skoro nemogoče! Katera bode zmagala — vest ali strast?

Iz zamišljenosti ga vzbudi znan glas: „Bog te živi, pomorščak! Pojdi zopet na „Ano“ — jednega moža mi manjka!“

Peter se vzdrami, le pol streljaja je bil od „Ane“ oddaljen — spoznal je kapitana Wilsona.

Jezikovne razmere pri sodiščih na Slovenskem.

(Govor poslanca dr. Ferjančiča v državnem zboru dne 13. julija 1891.)

(Dalje.)

Tako je bila stvar in je tukaj torej očitna goljuflja. Jeden poškodovanec je v lepi slovenščini vso stvar naznanil državnemu pravdniku v Gorici. Odgovorilo se mu je pa, da ni povoda za preiskavo, ker sta poškodovanca dobila 26 gld. več, nego so voli veljali. Prosim, gospôda moja, rekel sem, prvi par volov je veljal 250 gld., drugi pa 165 gld., in dobila sta pa 276 gld., torej 26 gld. več kot 250 gld. Vidno je torej, da oblastvo vloge ni razumelo. Poškodovanca sta se sedaj poslužila sredstev subsidiarne zatožbe, ali svetniška kamora okrožnega sodišča jo je odklonila z utemeljitvijo, da sta več dobila, nego je njima šlo.

Sedaj ni bilo nobene postavne poti več za poškodovanca, da prideta do svoje pravice, ker se je njih subsidiarna zatožba odklonila. Zadovoljila se pa nista. Šla sta v Gorico, poiskala odvetnika, ki jima je napravil laško prošnjo. (Čujte! Čujte!) V tej italijanski pisani vlogi se je izrecno reklo, da slovenske vloge ni razumelo niti državno pravdnik, niti preiskovalni sodnik, niti okrožno sodišče in da je bilo treba italijanske vloge, da se ta stvar spravi v postavni tek. Še le sedaj jo sodišče spoznalo, da sta prodajalca poškodovana za 139 gld. (Čujte! na desnici. — Poslanec dr. Pačak: „To je škandal!“) Preiskava se je potem vršila v Ljubljani, pri sodišču, v katerega okolici se je prigodilo hudodelstvo. Goljuflja prišla sta pred porotnike in bila obsojena in kaznovana.

To je slučaj, ki dokazuje, da z jezikovnim znanjem ni povsem tako, kakor bi moralo biti in kakor se od več strani zatrjuje. Ta slučaj je tem bolj obžalovati, ker je šlo za stvar javne pravice.

Ob kratkem naj še omenim, da ni še jedno leto tega, ko se je vršila pravda, v katero je bil zmotan jeden član te visoke zbornice. Šlo je za svobodo tega člana in več družih oseb. Z začudenjem je ta častiti član zbornice opazil, da so se izpovedbe prič in obdolžencev zapisavale v njim popolnoma nerazumljivem italijanskem jeziku.

Omejujem se na ta dva slučaja, ker mislim, da sem stvar dovolj pojasnil.

Slovenski in hrvatski poslanci iz Istre so se bili sešli lani jeseni in se razgovarjali o tej stvari. Sklenili so zahtevati, da mora posebna komisija pri višjem deželnem sodišču, oziroma pri namestništvu preskusiti jezikovno znanje uradnikov, ki se bodo nastavili, če njih jezikovno znanje ni brezdvomno dokazano z zrelostnimi in drugimi spričevali.

To se je omenilo, ko se je razpravljalo o proračunu ministerstva notranjih stvari. Spominjam se, da se je Njega ekselencija gospod ministerski predsednik ugodno izrekel o tej stvari. Nadejam se, da jej pravosodni minister ne bode nasprotoval. Pri tej priliki moram nekaj besed izpregovoriti o notranjem uradnem jeziku. Da je notranji uradni jezik jako

nedoločen pojem, priznal mi bode vsakdo. To se vidi tudi iz brezštevilnih naredb in ukazov, ki so se izdali v kazenskih stvareh. Nikjer niso poskusili določiti notranjega uradnega ali službenega jezika. (Poslanec dr. Vašaty: „Državni osnovni zakoni ne morejo nič za to!“) Bili so časi, ko so se zapisniki o končnih obravnavah smatrali za akte notranje službe. Bilo je predsedstvo višjega deželnega sodišča, ki je izjavilo v dodatku k toliko sovraženi jezikovni naredbi z dne 18. aprila 1880, da se češke relacije o eksekucijah ne morejo dopustiti, ker škodujejo notranjemu uradnemu jeziku. (Prav res! na desnici.) Naprava čeških relacij imenovalo je razvado, ki se ne sme trpeti. Nadalje naj omenim še posebnost, da je nekdašnji predsednik vprašal pri pravosodnem ministerstvu — seveda to ni bilo v zadnjem času — če sme zagovornik slovanski zagovarjati v pravdi, ki se je slovanski vršila. Dobil je ukaz, da se to ne more dopustiti, ker je notranji sodni jezik nemški (Čujte! Čujte!) in torej zagovornik sme le nemški zagovarjati. To se je prigodilo pri deželnem sodišču v Levovu. (Poslanec Vašaty: „Pri najvišjem sodišču tudi.“)

Navedel sem le nekatere slučaje, ali navedel bi jih lahko še več. Hotel sem le dokazati, da se dobro ne vé, kaj je notranji službeni jezik, posebno pa to ne, kje so meje njegove. Lahko se trdi, da se notranji službeni jezik ravna po politični sapi. (Prav res! na desnici.) Če se bode kdaj vraval notranji službeni jezik, mislim, da se bode treba postaviti na jedino pravo stališče, da se notranji jezik omeji na neobhodno potrebo in se ne gre dalje, nego zahtevate skupnost in jednostno upravo. Če se bode ravnalo po teh načelih, ne morem razumeti, zakaj se pri nas beležniki kaznujejo in se jim preti, da se jim odvzamejo eksekucijski in zapuščinski akti, če jih bodo slovenski napravljali (Čujte! Čujte!) in v slovenščini predlagali. (Klici na desnici: Neumnost! Škandal!) To predlaganje se zgodi s par besedami, včasih le s poročilom v rubrikah. Ker je to poročilo slovensko, grešilo se je, če tudi so vsi akti slovenski, proti notranjemu uradnemu jeziku; poleg tega preti se še beležniku s kaznijo in da mu odvzamejo akte. (Klici na desnici: Smo li v pravni državi?) Ne vem, kaj ima rubrično poročilo opraviti s skupnostjo in jednostno upravo. Če temu ni kriva pristranost, pa imajo napačne pojme o notranjem uradnem jeziku.

Če pa je jeden spis deloma slovenski, deloma nemški, če je jeden stavek deloma nemški, deloma slovenski, kakoršna rešitev imam tukaj v rokah, jaz mislim, da to ni po nobenem načelu. (Odobrovanje in klici na desnici: Nedostojno!) To more stranke le zmešati in jaz mislim, da to ni družega — oprostite mi ta izraz — kakor spaka, ki bi se ne smela trpeti v nobenem uradovanju. (Odobrovanje na desnici.)

Sedaj moram omeniti še jedno stvar, o kateri se je že govorilo v tej visoki zbornici in katera po mojih mislih jako ovira slovensko uradovanje. Jaz mislim to, da nadsodišče v Graecu celó v slučajih, v katerih se je stvar v prvi instanci slovenski ob-

ravnala in slovenski razsodila, nemški razsoja, svojo razsodbo pošlje sodišču prve instance, da je posloveni in v nemščini in slovenščini vroči strankam.

Tako postopanje se pa ne strinja z določbo § 211 sodnijske instrukcije, kajti sodna instrukcija pozna samo razsodbe, podpisane od načelnika sodišča, tukaj torej načelnika nadsodišča, in svetniškega tajnika ali vodje ekspedita. Take odloke pozna zakon, drugi pa nemajo zakonite podlage.

To postopanje pa po mojem mnenju tudi ni v soglasju z naredbo pravosodnega ministerstva z dne 8. aprila 1883. Ta naredba — v njej ima namreč to postopanje svoj izvor — nič ne govori o tem, da se morajo odloki izdajati tudi v nemščini. Posledica takega postopanja je pa, da je nemški odlok mero-dajen, slovenski pa dosti ne velja, zato se tudi le površno prevede. S tem se pa tudi prve instance sodišča odvrtaajo od slovenskega uradovanja, kajti če samo slovenski ne odločujejo, jim pozneje tudi odlokov višjega sodišča prevajati ni treba.

(Konec sledi.)

Družbe sv. Cirila in Metoda redna VI. velika skupščina

v Kámeniku dne 23. julija 1891.

(Dalje.)

VIII. Prvomestnik še vpraša, ker po pravilih ni bil zglašen noben predlog, da-li želi kateri č. skupščinarjev še sprožiti kak nasvet v prosep našega šolstva in naše družbe?

Ker pa se nikdo ne oglasi, prvomestnik skupščino sklepa približno tako-le:

„Srčno se zahvaljujem preblagorodnemu mestnemu županu, g. Josipu Močniku, sl. veterancem ter ognjegasnemu društvu, sl. čitalnici in „Liri“ ter iz Litije in od drugod prihitelim čast. pevcem za vso naklonjenost in vse sodelovanje gledé te skupščine družbe sv. Cirila in Metoda. — Zahvala preč. predstojništvu frančiškanskega samostana, ki nam je ljubeznivo preskrbelo Božjo službo v župnijski kámeniški cerkvi na Šutini. — Domoljubno priznanje vsem čast. družabnicam in družabnikom, zastopnicam in zastopnikom, došlim iz vseh slovenskih pokrajin sem v prijazni Kámenik k šesti veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda. — Zadnji slovenski domoljubki in zadnjemu domoljubu, ki sta nam morebiti za sedaj ne še z doneski, ampak le samo s svojimi simpatijami do nas bila v korist, — istinita zahvala! — Svetima bratoma Cirilu in Metodu pa naj bo priporočena naša družba še v daljnje njuno zaščitje.

Šesta velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda v Kámeniku je zaključena.“

Ob 3/4 1. popoldne je bil sklep zborovanja.

IX. Skupščinarji in gósti blizo do 150 na številu zbrali so se okrog jedne popoldne v salonu Fišerjeve restavracije k banketu. Salon je primerna, lepa zgradba, kakoršnih ima le malo v naših krajih. Pripravljene so bile tri dolge mize vtric strinjajoče se pri glavni mizi, kjer so prostor zasedli člani družbinega vodstva, župan kameniškega mesta in večina č. dām. Salon je bil ozališan z zelenjem, na pročelju s sliko Nj. Veličanstva presvitlega cesarja, na nasprotni steni s podobo Nj. Veličanstva presvitke cesarice. Okrog teh podob pa zastave v avstrijskih barvah, okriljujoče slovenske trobojnice obdajajo na jedni strani cesarski, na drugi pa kranjski grb, s ponosnima orloma, pač primeren simbol, da so tu danes zbrani zvesti Slovenci, katerih domovina ima svojo zaščitnico in svojo mater v naši ljubljani, mogočni Avstriji. Na drugi steni pa sta prijazno zrli na to dično družbo podobi Valentina Vodnika in dr. Janeza viteza Bleiweisa. Naj si bo vse to ali zgolj naključje ali pa za ta dan prirejeno — istina je, da v tej dvorani je ta dan vladal duh naših neumrlih velikanov: duh Vodnikov i Bleiweisov, duh, ki je slovenstvo povzdignil do častne stopnje; duh, kateri preveva vseslovensko družbo sv. Cirila in Metoda. Ni li to vsem udeležencem kažipot k bodočemu delovanju za blagor naše ožje domovine slovenske in ljubljene širje domovine avstrijske?

Morda so take misli navdajale družbinega prvomestnika, prof. Tomo Zupana, ko prvi vzdigne čašo kipečega šampanjca ter spregovori z dravico Njegovemu Veličanstvu, presvetlemu cesarju, nekako z nastopnimi besedami:

„No, ali greš?“ ponavlja kapitan; „deset dolarjev boš zaslužil!“

„Hvalo vam, kapitan! Saj sem komaj prišel.“

„Pojdi, 15 dolarjev ti dam!“

„Za 15 ravno tako ne grem, kakor za 10!“

„Potem pojdi za 20! Spusti se v čoln, danes ne pritrgujem — imam polno ladijo!“

„Peljem se v Cork!“

„Pelji se, kamor hočeš!“ zavpije kapitan in brilzgne iz ust rujavi sok; obrne se proti nabrežju, nastavi na usta legat in zakliče: „Naprej! Na ladijo!“

„Čudilo me bode, če danes zopet ne bode imel sitnosti; ljudij je vsprejel toliko, da so natlačeni, kakor slaniki v čebri“, dé Firebrand.

Peter molči. Njegov pogled je obrnen proti nabrežju, da bi ugledal kako znano osebo.

„Hej, Tobija, Tobija!“ vsklikne nenadoma.

„Kdo me kliče?“ vpraša berač s fantastičnim pokrivalom na glavi ter se rine skozi množico.

V svoje veliko začudenje zapazi Amerikanec, da se je Peter hitro dvignil na krov, ne da bi bil čudni prikazni odgovoril.

„Človek, kojega ste klicali, je tam“, dejal je Petru.

„Drugokrat ga bodem poiskal“, dé skoro v zadregi mladi Irec.

„Kdo me je klical?“ vpraša še jedenkrat diplar, — a ker mu nihče ne odgovori, podá se zopet na most, po katerem so izseljenci hiteli na ladijo in zapoje: „Erin mavourneen, Erin go bragh!“

Ko Firebrand opazuje gručo, mej katero je stal diplar, zapazi v njej katoliškega duhovnika, katerega obličje izraža dobrotljivost in odločnost ob jednom. Tudi duhovnik opazuje prihajajoči parobrod. Čul je Firebrand gotovo večkrat o njem, zato se obrne k Petru z besedami: „Vstanite in glejte, ali ni oni-le duhovnik „lev glengarijski“?“

„V isini, on je!“ dé mladenič in nehoté upogne glavo, da bi se skril.

„Stavil bi bil, da je on,“ reče Amerikanec, vesel nad tem, da se je Peter skušal skriti. Potrka mu na ramo in tiho reče: „Dobro, vrli prijatelj! Vidim, da niste prisege pozabili.“

„Ničesa ne pozabim,“ odgovori Peter, „in ako bi bil tudi pozabil, prizor, ki se nam ravno tu kaže, oživil bi mi spomin!“

„Vztrajajte v svojih nazorih, prijatelj! Rodoljub mora vedno biti pripravljen umreti za domovino. Ura maščevanja je odbila!“

„Najprvo jih moram najti!“ zamolklo odgovori Irec.

(Dalje sledi.)

„Castita družba!“

Ne enkrat se ne zbere, ne v žalosti ne v veselju, dobra družina, da bi jej ne bil v mislih hišni gospodar. — Castiti! tudi mi smo danes družina in sicer slovenska družina. Podružnic sv. Cirila in Metoda odposlanci smo z zelene Štirске, s solnčnega Goriškega, Tržaškega in iz Istre; iz jeklenega Korotana ter ljube naše domače Kranjske dežele. Slovenci smo zbrani tu vjeni skupini — in sicer je danes navzoča tukaj vsa Slovenska po svojih odposlancih zedinjena pod eno streho. V tej zedinjeni naši slovenski družini pa je avstrijski cesar naš veliki hišni gospodar. — Ker smo Slovenci sploh dobra in vselej ter povsod izrecno lojalna družina, spominjamo se radostni v vseh svojih razmerah in vselej, kadar se shajamo, svojega dobrega hišnega gospodarja, avstrijskega cesarja. — Vsem narodom v državi pravičen — je naš cesar mil zaščitnik šoli in sploh takemu izobraženju ljudstva, kot je naši družbi v čisljih. Pravičen in dobron in zato iskreno ljubljen nam je naš vzvišeni hišni gospodar, naš cesar. — Torej pozivljem Vas, čast. slovensko družino, da dvignete kupice z menoj vred kličeč: Cesarju Fran Josipu, pravičnemu, dobronemu in ljubljenemu hišnemu gospodarju velike in mogočne Avstrije ter milega nam Slovenskega naroda trikratno Slavo!“

(Navdušeni trikratni slava- in živio-klici.)

Pevsko društvo „Lira“ zapoje krasno pesen: „Bog živi cesarja!“

Nato je bil oficijalni del zaključen. (Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. avgusta.

Notranje dežele.

Mladočehi. Staročeski listi dokazujejo, da Kramarjevo državno pravo se popolnoma ujema z državnim pravom češkim, kakor si je misli „Neue Freie Presse“. Nemški listi pa jako ironično pišejo o tem govoru in posebno to naglašajo, da je Kramar popolnoma obsodil politiko dr. Grégra, ki je še nedavno naglašal važnost češkega prava in priporočal pasivno politiko. Kramarja zdí se pasivna politika neumestna, ko so Mladočehi jedva nastopili aktivno politiko. Sploh je pa čudno, da Kramar ostane v mladočeskem klubu, če mu tako malo ugaia mladočeska politika. Sploh pa listi konstatujejo iz raznih govorov Mladočehov, da ta stranka nima nobenega pravega programa. Če bi češki volilci prav premislili, kaj vse jim Mladočehi obetajo, kmalu bi spoznali, da nimajo opraviti z resnimi politiki.

Vnanje države.

Shod nemških škofov v Fuldt. Kakor po navadi, snidejo se tudi letos nemški škofje v Fuldi. To dela nemškim liberalcem nove skrbi, ker to zmatrajo znamenje za nov boj. Sevédá, v Nemčiji je še več zakonov, sovražnih katoliški cerkvi, in katoliki tako dolgo ne nehajo boja, da se ti zakoni ne razveljavijo. Liberalci so se jako motili, če so mislili, da se bode katoliška stranka zadovoljila s sedanjim stanjem. Katoliki zahtevajo le to, kar jim gre po vsej pravici kot nemškim državljanom; ko pa bodo vse to dosegli, bode konec boja in liberalcem se ne bode več treba bati škofovskih shodov.

Preganjanje duhovnikov na Francoskem. V Boulognu sur-Mer je bil župnik obsojen na 100 frankov globe, ker je na leci grajal, da županstvo dovoljuje prirejati plese in druge veselice pred cerkvijo. Župnika je ovadil učitelj. V drugem kraju so pa župniku ustavili plačo samo zaradi tega, ker republikancem ni po volji. Povedali mu niso nobenega uzroka taki odredbi. Ko republikanska vlada tako ravna z duhovniki, ni čuda, da se duhovščina ne more ogrevati za republiko, in še vedno bolj simpatizuje za monarhijo.

Srbski kralj in bolgarski emigranti. Bolgarski emigranti v Peterburgu hoteli so kralju srbskemu izročiti adresno. Kralj pa ni vsprejel deputacije. Vsprejel je pa deputacijo „Slavjanskega blagotvorniteljnega društva“ in prostovoljcev, ki so bili prišli v Srbijo 1876. in 1877. leta bojevat se za osvobodjenje Srbov.

Bolgarija. Ministerski predsednik Stefan Stambulov in pa vrednik „Svobode“ Petkov sta dobila pismi, v katerih se jima preti s smrtjo, če bode ta še v bodoče podpirala kneza Ferdinanda. Ti pismi niste napravili na bolgarsko vladno nobenega vtisa. Na pismih je bil podpisan Cankov in več drugih emigrantov, katerim se zdi potreba večjih odposlati kako pretižno pismo, da svet izve, da še rujejo proti svoji domovini. — Bolgarska vlada dovolila je sirotama bivšega vojnega ministra generala Mutkurova 6000 frankov letne penzije.

Parnell. Dublinski nadškof je razposlal list, v katerem pojasnjuje, da Parnell s tem, da je vzel Sheo, ni opral krivde prestestovanja, temveč jo je še povečal. Ne da bi se bil odvrnil od slabega pota, je še sklenil javno pogodbo, da bode mogel hoditi dalje po tem pregrešnem potu. Iz tega nadškofovega

pisma je sedaj jasno, da ga katoliki sedaj še manj morejo voliti v parlament, ko se je oženil, kakor poprej. Parnell je nekda Sheo vzel na svet škotskega milijonarja Carnegie-ja. Ta milijonar pa ni poznal katoliških določeb, kajti sicer bi Parnellu gotovo kaj takega ne bil svetoval.

Dogodki v Barceloni. Republikanski listi jako odločno oporekajo, da bi njih stranka bila kaj v zvezi s temi dogodki. Kadar se kaka ustaja ponesreči, izgovarjajo se krivci in delajo nedolžne. Dosedaj so že zaprli več oseb. Jedna osoba, ki je bila ranjena v boju pred vojašnico, je že umrla, o drugih je pa upati, da ozdravijo. Čudno je, da so pravi napadovalci ušli, če tudi sta dva bila z bajonetom zabodena in po potu krvovela. Častniki in vojaki, ki so branili vojašnico, dobili so rede in druga odlikovanja.

Jubilarna razstava v Zagrebu.

Dné 12., 13. in 14. septembra bode sestanek gospodarjev; te dni bode otvorjena razstava konj. Na tem shodu se bodo gospodarji razgovarjali o gospodarskih vprašanjih.

Električna razsvetljava. Dné 9. t. m. je bil glavni poskus z električno razsvetljavo; svetilke so širile svetlobo na vse strani; bil je krasen večer pod vedrim nebom, čaroben pogled na nasade in paviljone, osobito na veliki vodoskok v sredi razstavinega prostora. Pred vhomu se je zbralo mnogo občinstva, ki je bilo obče zadovoljno z razsvetljavo.

Razglas na meščanstvo. Z razstavo hočemo pokazati svojo krepko voljo pred domačim in tujim svetom. Ohrabriti hočemo srea za nadaljne delo v korist domovine, da pomladimo gospodarstvo in narodu zagotovimo obstanek. Vsakdo, ki obišče razstavo, je naš gost, gost našega naroda, našega dičnega mesta, gost vsakega Zagrebčana. Hrvatu bil je gost vedno drag, zato bodimo uljudni in postrežljivi proti vsakemu, da stolno naše mesto zasluži svoje vodstvo med mesti hrvaškimi. Razobesite torej zastave za celo dōbo razstave v pozdrav vsem gostom, nakrasite hiše v čast gostom, Vam v slavo.

Razstava umetnin. Društvo za umetnost in umetni obrt priredi posebno izložbo slik in umetnin. Doslej je odločenih za razstavo 275 oljnatih slik od znamenitih slikarjev, 101 fotografija od amatérjev, 61 akvarelov, 4 crayon - slikarije, 2 pastel-sliki, 1 kaligrafirana adresa, 5 kipov in 14 starih gobelinov.

Razstava ognjegasnih naprav. Tovarnar F. Kernreuter na Dunaju je poslal raznovrstna ognjegasna orodja, trdka Teirich in Leopolder iz Budimpešte razne ognjegasne stroje, kot: avtomate, telefone, budilne zvonce, izolatorje itd. Trdka O. Neukert na Dunaju je poslala dimobran za strokovni ognjegasni tečaj, ki bode za časa razstave od 28tega avgusta dalje. Za ta tečaj je doslej 96 občin naznanilo svoje zastopnike.

Razstava cvetlic. Razstavitelji cvetlic ne bodo imeli posebnih troškov, ker bode odbor vse preskrbel. Razstava sadja bode združena z razstavo zelenjadi.

Odlični gosti. Minister za Hrvatsko in Slavonijo, Imbro pl. Josipović, je v ponedeljek obiskal razstavo in pod vodstvom predsednika Ljudevita pl. Vukotinovića ogledal si vse prostore ter izrazil svojo zadovoljnost. Pri slovesnem otvorjenju bodo prisotni kr. ogerski minister trgovine Gabrijel Baross, hrvatski minister Imbro pl. Josipović, ban grof Khuen-Hedervary. K slovesnemu otvorjenju so povabljeni tudi vsi člani hrvatskega sabora.

Pred posavsko hišo je krasen ribnjak, okrožen z vrbami; te dni so izpustili vá-nj ribe.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 12. avgusta.

(Dopolnilna deželnozborska volitev.) Iz radovljiškega okraja se nam poroča: Gosp. Pirc piše v „Novicah“, da so ga nasprotniki obrekovali in ovajali v dunajskih listih. Mi smo čitali dotični dopis, ki je bil v jednom samem dunajskem listu, a našli nismo v njem nobenega obrekovanja, temveč le umestno svarilo, da naj „čevljar ostane pri svojem kopitu“. Pač pa se g. Pirc poslužuje ova duhov, katere bi lahko z imeni naveli. Tako n. pr. so dné 24. junija mnogi zbrani duhovniki naprosili velečast. g. župnika Mesarja, naj kandiduje. To je g. Pirc takoj zvedel in tudi javno zlorabil. Sicer ima on malo pravih privržencev, a ti mu sporočé vse, kar izvohajo. Dalje pravi g. Pirc, da je največ slavil g. Mesarja, in si hoče „skoro vse zasluge prisvajati,

da je ime vrliga moža poznato preko bohinjskih mej.“ Naj si g. Pirc jedenkrat za vselej zapiše za ušesa, da g. Mesar ni tako časti in slave željan, kakor on, ki je znan tudi preko deželnih mej“. Gosp. Mesar je bil zadovoljen, da je mogel kaj pripomoči svojim ožjim sorojakom. Sicer pa so gosp. župnika zasluge za sirarstvo prej poznali po svetu, predno je bil g. Pirc tajnik „kmetijske družbe“. Da se g. Pirc sedaj kesa, ker je pred leti slavil g. Mesarja, razvidi se iz tega, da je v postu napovedal shod „kmetijske podružnice“, a tega ni naznanil g. župniku kot predsedniku kmetijske podružnice v Boh. Bistrici, ampak srenjskemu tajniku. Vsakdo lahko ugane, zakaj ni bila g. Pircu všeč prisotnost župnikova. — Piše tudi: „Jaz sem sam šel k g. župniku, ki mi je zatrdil, da volitev ne bode imela nobenih posledic za osebno razmerje.“ — Kako milostno! Pravil je namreč, da ima večino že zagotovljeno itd., in hotel menda reči: „No, če tudi bom izvoljen, ostane Vam moja visokost vsejedno naklonjena.“ Kdo se ne smeje? K koncu prav zvijsko skuša dobiti Bohinjce na limanice, češ: „Glejte, duhovniki hočejo uničiti kmetijsko družbo, ki je Bohinjcem pridobila za mlekarstvo 9000 gld. podpore in dve leti vzdrževala v Bohinju sirarja, ki je Bohinjce učil sirarstva.“ Vprašamo: Gosp. Pirc, ali ste Vi dali kak novič v ta namen? Vi ste le služabnik „Kmetijske družbe“ in morate to storiti, kar Vam glavni odbor ukaže. S tem hočeg. Pirclestrašiti ljudi. On namreč agitujes pretvezo: če imene ne volite, potem „Kmetijska družba“ ne bode več tako izdatno podpirala radovljiškega okraja. Zares smešno! Mi dobro vémo, da so odločilni faktorji drugi možje, ki delé podpore po potrebah in razmerah, in da gosp. Pirc ravno zato tako sovraži „nekoga“, ki mu ne dá kar „brevi manu“ denarja iz rok, da bi on delil milosti in dobrote po svoji volji. Sploh pa je bila sirarska družba pri nas že leta 1873, ko je gospod Pirc še hlače trgal v šolskih klopih. Kmetje sami pravijo, da doslej nemajo posebnega pokazati, kar bi bil storil g. Pirc. Če pride kam predavat, je on za svoj trud mastno plačan. Mi mu tega ne zavidamo, a ostane naj tam, kjer ima dovolj posla, če ga hoče opravljati.

(Trojna slavnost pri gospoh uršulinkah.) Véceraj se je v tukajšnji uršulinski cerkvi vršila jako ganljiva slovesnost, ki je privabila mnogo občinstva. Preoblečenih je bilo 6 letos izprašanih učiteljic, ki se zdaj s samostanskim imenom zovejo: S. Viktorija Chromy, s. Filomena Fabjan, s. Maksimilijana Kolenc, s. Brigita Oražém, s. Bernarda Raktelj in s. Pija Zwayer. Slovesno obljubo je naredilo 5 novicinj: S. Angela Teuffenbach, s. Uršula Alič, s. Benedikta Gutnik, s. Karolina Bizciak in s. Magdalena Stupica. Po tem dvojnem opraviilu, ki so ga milostni gosp. knezoškof s pristrčnim slovenskim nagovorom povzdignili, pričela se je nova maša, ki jo je daroval č. g. Leop. Raktelj, brat novopreoblečene s. Bernarde, kar je še posebno ganljivo bilo ne le za sorodnike, marveč za vse navzoče. Novomašnikovim svatom je napravil mil. g. prelat dr. Kulavie v semenišču obed, ki ga je sladilo v besedi in pesmi izraževanje čutil, ki so le takemu dnevu lastni. Popoldne pa je čast. predstojništvo uršulinskega samostana pogostilo in razveselilo obilno število sorodnikov poprej omenjenih slavljenk in drugih odličnih prijateljev samostana.

(Ogenj.) Minoli torek ob 1/2 2. uri po noči je na Igu začelo goretí dvoje lesenih poslopij; posebne nevarnosti ni bilo, ker je bilo brez sape. Da so ogenj zadušili, trudili so se poleg gasilnega društva še mnogi sovaščeni, osobito pa č. g. kapelan Julij Čuk, ki je bil eden prvih na kraju nesreče in pomagal z besedo in dejanjem. Posestnika pogorelih poslopij sta bila zavarovana. Žandarmerija je jednega takoj odpeljala, češ, da je zažgal. — Sinoči je bila grozna nevihta v okolici ljubljanski proti zapadu. Od 9. ure malone do najjeste je neprenehoma treskalo in grmelo. Strela je udarila, kakor čujemo, na dveh krajih. Blizu St. Vida nekje je pogorel kozolec, pri Dobrovi tri hiše. Natančneje poročilo jutri.

(Iz Reke) se nam piše: Dné 25. julija je bila v tukajšnjem samostanu čč. gg. benediktinik za opatinjo izvoljena č. mati Alojzija Rott, rojena Ljubljancanka.

(Iz Rajhenburga) se nam poroča, da bodo dné 23. avgusta t. l. ob 4. uri popoldne novo čitalnico z vso slovesnostjo otvorili. Sodelovala bode pri tej slovesnosti sloveča šmarska godba. Udov že šteje

ta čitalnica lepo število domačih, kakor tudi iz bližnjih trgov in mest. Hvala čislalnemu odboru za trud, ki si ga je naložil na svoja ramena. Vivat sequens!

(Družba sv. Cirila in Metoda) potrjuje prejem 20 gld. 20 kr., katere so zložili v nje prosep vrlo-domorodni Vipavei ob priliki prve svete maše svojega rojaka, častitega gospoda Fr. Pavlina, s pridejano željo, da živi Bog družbo sv. Cirila in Metoda! — Zahvaljujoč se za ta dar kličemo za bodoče take, po raznih krajih se obhajajoče slavnosti: „Vivant sequentes!“

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Imenovanje.) Pravni praktikant pri okrožnem sodišču v Novem Mestu gosp. Fran Jagodic imenovan je avskultantom za Koroško.

(Umrli) je včeraj opoldne gđ. Friderika Laváčková, hči po c. in kr. majorji, v 47. letu dōbe svoje vsled nepopisnih muk.

(Poročil) se je danes g. Viktor Parma, c. kr. okrajni komisar v Litiji, z gospico Pavlo Povšinovo iz Ljubljane.

(Rop na ulici.) Predsinočnim po noči so v Židovski ulici neznani baraboni napali neko žensko ter ji siloma pobrali ves denar in prstan. Sumi se, da so bili to isti lopovi, ki so hkrati na to udrli v trnovsko zakristijo.

(Blejskega kopališča) ravnokar objavljeni seznam tujecev in letoviščarjev došel je do številke 388. Med odhajnimi gosti je i prevzvišeni vladika č. g. Miron Nikolić iz Pakraca. Dalje so na Bled dospeli gostje iz daljnih krajev, n. pr. iz Novega Yorka, Londona, Kronstadta, Škotske, Švice, Angleske, Poljske itd.

(V Celji) bode se dné 14. t. m. vršila uradna konferenca učiteljska za tamošnji okraj.

(Na Dobrni) so minolo nedeljo, kakor se nam javlja, osnovali topličarji tombolo v prid učencem tamošnje šole. Skupili so 140 gld. Revezem bodo oskrbeli obleko in učila.

(Nemška socijalna internacionala) si je v Berolinu založila „delavsko šolsko matico“, katera v rečenem mestu vzdržuje že šestere šol; v istih se namesto krščanskega nauka razlaga nauk o socijalizmu.

(„Delnické Noviny“.) v katoliškem smeru pisane, bodo v Pragi začele izhajati dné 1. septembra. Naš list je o tem novem podjetju od strani društva „Vlast“ že nekoliko povedal. Sedaj nam neki naročnik piše, naj bi prijatelji narodnega blagostanja na omenjene „Novine“ opozorili delavce rodom Čehoslovane, kateri si po naših krajih služijo kruh. Tudi duhovnikom in učiteljem bodo dobro došle „Delnické Noviny“.

(Štirirazredno ljudsko šolo) v Krškem je obiskovalo 107 dečkov in 97 deklic, od teh se jih je učilo prav pridno 125. Obrtno nadaljevalno šolo je obiskovalo 46 učencev.

(Ustrelil) se je na Dunaju nečak fem. barona Kubna, stotnik v generalnem štabu Franc baron Kuhn.

(C. kr. poštnohramilnični urad) razposlal je okrožnico z računom za mesec julij. Vložilo se je 713.898krat skupaj za 85.942.835 gld., od tega na Štajarskem 38.759krat za 3.741.707 gld., na Koroškem 11.404krat za 1.008.579 gld., na Kranjskem 9182krat za 742.299 gld., v Primorju 11.926krat za 1.476.743 goldinarjev, v Dalmaciji 3463krat za 304.790 gld.; vrnili so pa 191.772krat za 83.578.324 goldinarjev, od tega pride na Štajarsko 6077krat za

1.871.853 gld., na Koroško 1447krat za 306.446 gld., na Kranjsko 1295krat za 295.667 gld., na Primorje 3315krat za 1.152.808 gld., na Dalmacijo 425krat za 51.964 gld. Med ljudstvom nahaja se 9620 rentovnic v vrednosti 11.870.530 gld. Urad je vložnikom na zahtevanje kupil in odooslal vrednostnih papirjev za 15.978.485 gld. V prometu je 825.166 knjig-vložnic in 18.788 čekovnic. Neki vložnik je svojo v Ptuju izvzeto knjižico izgubil, vredna je 3 gld., pravica do nove knjižice mu je dotekla dné 6. avgusta.

Telegrami.

Išl, 11. avgusta. Kralj Aleksander pripeljal se je semkaj ob 2. uri 33 minut popoldne. Vsprejel ga je cesar z adjutantom na kolodvoru in mu prijazno stisnil roko. Kralj Aleksander imel je uniformo svojega srbskega polka. Regent Ristić in ministerski predsednik Pašić bila sta v frakih. Vse spremstvo bilo je v paradni uniformi. Cesar se je peljal s kraljem v vozu s kolodvora, za njima avstrijsko in srbsko spremstvo.

Išl, 12. avgusta. Srbski kralj je popoldne sprejel vnanjega ministra grofa Kalnokyja, cesar pa regenta Ristića in ministerskega predsednika Pašića. Popoldne je obed v cesarski vili, potem vožnja po Volfgangskem jezeru, zvečer glediščna predstava. Kralj se odpelje ob 10. uri zvečer v Luzern, kjer se snide z Milanom.

Gradec, 11. avgusta. Ženijski načelnik 3. voja, generalni major Herrenschwand, je namesto z Leopoldovim redom odlikovanega in vpokojenega podmaršala Crusiza imenovan trdnjavskim poveljnikom v Tridentu, ženijski ravnatelj v Pulju, pl. Zarembo-Dobki, bode ženijski načelnik 3. voja, podpolkovnik Reis ženijski ravnatelj v Pulju in major Juda pride pa na poslednjega mesto za ženijskega ravnatelja v Brixen-Franzensfeste.

Carjigrad, 12. avgusta. Po posredovanju francoskega veleposlanika Montebella je turška vlada ukazala izplačati odkupnino za Raymonda, katerega so ujeli roparji.

Piccoli-jeva tinktura za želodec
je mehko, toda ob enem uplirno, delovanje prebavnih organov vrejšajoče sredstvo, ki krepí želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpranje. — Cena steklenice 10 kr. (300—158.)

Tuji.

9. avgusta.

Pri **Matiču**: Brühl, trgovec, in Ladecori s soprogo, iz Berolina. — dr. Grienberger; dr. Schuster, ministerijalni tajnik, s soprogo; dr. Nobel, nadzdravnik; dr. Novotny, poročnik; pl. Alpi, uradnik; Röniger, Springer, potovalec;

Dietrich, Stern, trgovec, in Angerer, z Dunaja. — dr. Strauss iz Konstanea. — Šubie iz Kočevja. — Šešin in Stankšić iz Zagreba. — Fiedler, učitelj, iz Toplice. — Holtz iz Hamburga. — Weyde, profesor, s sinovi, iz Budejevic. — Herman z Jesenic. — Kramar, poročnik; Braidl, nadporočnik; Syeh, potovalec, iz Gradea. — Znidaršič, profesor, iz Sarajeva. — Silvester s soprogo z Vrhnike. — dr. Müller in grof Kunigl iz Monakovega. — Smirni s sestro in hčerjo iz Celja.

Pri **Stoni**: Feldner, Mach, potovalec; Austerlitz, trgovec; Ferlan, kontrolor glavne blagajne, z Dunaja. — Globočnik, trgovec, iz Kranja. — Ženišek, inženir, iz Plzna. — Urbas z rodbino, Benedičič, Cognierich, vitez Leuzendori, c. in kr. poročnik, iz Trsta. — dr. Heinze s soprogo iz Lipsije. — Mayer, inženir, s soprogo, iz Budimpešte. — Hartman, potovalec, z Reke. — Herman, trgovec, iz Gradea. — Novakavich iz Srbije. — Rettich s soprogo iz Beljaka. — Emerling iz Frankobroda.

Pri **Južnem kolodvoru**: Entrees, Gunsner, trgovec, iz Nemčije. — Müller, in Hartlan z rodbino, z Dunaja. — Tolakowsky iz Kranja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur
opazovanja	termometra v zračni	topinmera po Celsiusu			
7. u. jut.	734.9	14.0	brezv.	megla	20.70
11 2. u. pop.	734.4	25.2	sl. svzh.	jasno	dež
9. u. zveč.	735.6	20.6	sl. zap.	"	

Srednja temperatura 19.9°, ravno normalu.

Največja zaloga šivalnih strojev
JAN. JAX,
LJUBLJANA.
Najnižje cene.
Ugodni vplačilni obroki se dovoljujejo. (30-20)
Zamenjuje stare stroje.
Poprave vrše se točno trajno in ceno.

Najnižje cene.
Največji izbor.
Preobleke. Popravila.
L. Mikusch,
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

Uradne in trgovske
KOVERTE
s firmo priporočila
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Závod šolskih sester v Mariboru.
S početkom šolskega leta (15. sept. 1891) se prične privatno učiteljske za žensko mladino (letos I. in III. tečaj).
Več pové predstojništvo zavoda. (6-7)

Dunajska borza.

Dné 12. avgusta.

Papirna renta 5%, 16% davka	92 gld. 20 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	92 " 20 "
Zlata renta 4%, davka prosta	111 " 75 "
Papirna renta 5%, davka prosta	102 " 25 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1026 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	285 " 50 "
London, 10 funtov strl.	118 " 10 "
Napoleonodor (20 fr.)	9 " 41 "
Cesarski cekini	5 " 60 "
Nemških mark 100	58 " 10 "

Dné 11. avgusta.

Ogerska zlata renta 4%	104 gld. 15 kr.
Ogerska papirna renta 5%	101 " 65 "
4% državne srečke l. 1854.	135 " 25 "
5% državne srečke l. 1860.	148 " — "
Državne srečke l. 1864.	179 " 45 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97 " — "
Zastavna pisma	100 " 20 "
Kreditne srečke, 100 gld.	188 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	60 " 75 "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 50 kr.
Avstr. rubečega križa srečke, 10 gld.	17 " 80 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	20 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	59 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	49 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	156 " — "
Akcije Ferdinandove av. želez. 1000 gl. st. v.	2710 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	96 " 24 "
Papirni rubelj	1 " 23 1/2 "
Laških lir 100	46 " 50 "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile št. 10.
Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.
Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:
4% gališke propinacijske zadolžnice.
4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercialne banke.
4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.
Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

Zemljiškokreditne promese
à 1 gld. in 50 kr. kolek.
Glavni dobitek 45.000 gld. av. velj.
Žrebanje je že dné 17. avgusta!